

መርሆ

መጋቢት 20

ሕታም ቁ.09

ብሓልዮት ቤት ጽሕፈት ዜናን ባህልን
ሰው-ራዊ ደሞክራሲያዊ ግንባር ኤርትራ /ሰደግኤ/ ዝዳሎ ዕላዊ ልሳን

መርሆ

ብባህርን ምስልን ንክልተ፡ ኣብ ሓደ ኣገዳሲ ኩነት ዝጣመሩ ተርእዮታት ብማዕረ ዝውክል፡ ማንታ ትርጉም ዘለዎ ኣምር ወይ ቃል'ዩ።

ካብ ድቅድቕ ጸላም፣ ካብ ዓሚቕ ባዓቲ ወይ'ውን ካብ መሪር መግዛእታዊ ኣርዑት ሓራ ንምውጻእ ዘገልግል፡ መዋጽኦ ወይ'ውን ባብ ራህዋ ክህሉ ግድን'ዩ። እዚ ባብ'ዚ ካብ ጭንቅን ሕሰምን ዘናግፍ መስተርሆ ናይ'ቲ ኣደራሪ ብምዃኑ፡ እቲ ባብ መርሆ'ዩ።

ናብ'ቲ ክትበጽሖ እትብህጎ መስተርሆ-ባብ፣ ጫፍ ዓወት ንምብጻሕ፡ ንጊዚያዊ ግድላት ካብ እምኒ-ዓረ ብዝተረረ ጽንዓት፣ ውፉይነትን ቅሩብነትን ምብልሓት ዝሓትት'ዩ። ምንጪ ናይ'ዚ ተአምራታዊ ሓይሊ፡ ብንጹር ራእይን እስትራቴጂን ዝግራሕ ቅኑዕ መስመር ምዕታር ደማ ይደሊ። እዚ ቅኑዕ መስመር'ዚ መንገዲ ዓወት'ዩ። ነዚ መንገዲ ዓወት ዝቐልስ ከኣ መርሆ'ዩ።

መርሆ ዕላዊት ልሳን ሰው-ራዊ ደሞክራሲያዊ ግንባር ኤርትራ(ሰደግኤ) ኮይና፡ ከም ውድብ ንዝተበገሰናሉ ህዝባዊ ደሞክራሲያዊ ቃልስና ንምዕዋት፡ ውድባዊ ፖለቲካዊ ኣማራጺታትና እትእምት፡ መንገዲ ሓቀኛ ዓወት ብምምራሕ፡ ብመንፈስን ተልእኾን ነቲ ዝተሰመዩትሉ ዓሚቕ ትርጉምን ረዚን ዕላማን ብብቐዓት ንምፍጻም፡ ኣብ መስርዕ ጸረ-ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ ኣብ ዝካየድ ህዝባዊ መኸተ፡ ናይ ቃልሲ ግቡኣ ንክተበርክት ዝተሰለፈት፡ ዳግም መርሆ ህዝባዊ ደሞክራሲያዊ ዕላማታትና ኮይና ከተገልግል፡ ቃለ-መሓላ ዝኣተወት ልሳን'ያ።

ቤት ጽሕፈት ዜናን ባህልን
ሰው-ራዊ ደሞክራሲያዊ ግንባር ኤርትራ ሰደግኤ

Website:- www.merho.net

E-mail:- webmaster@merho.net or admin@merho.net

ትሕዝታዊ

፮ ርእሰ-ግንቀጽ

“ድሕነት ህዝብን ሃገርን” ዘውሕሱ ረጅሒታት.....2

፮ ካብ ፋሽስትነት ዲሞክራሲ ምጽባይ፡

ካብ እንቋቋሖ ተመን፡ ርግቢት ከም ምጽባይ'ዩ!!.....3

፮ ሓድነት መንእሲያት ኤርትራ ብምውሓስ፡ ንቐሕን ሰፊሕን ተሳትፎኦም ምርግጋጽ፡

ኣብ መስርሕ ዲሞክራሲያዊ ለውጢ ትርጉሙ ኩላንተናዊ'ዩ!!.....6

፮ ዓምዲ ደብዳቤታት

ትረግጾ እናረእኻ፡ ኣማዕዲኻ እናጠመትካ፡ ዘብዘብ ኣይጽላእን!!.....9

ርእሰ-ግንቀጽ

“ድሕነት ህዝብን ሃገርን ዘውሕሱ ረጅሒታት

ህዝብን ሃገርን ኤርትራ ድሕነቶምን ቀጻልነቶምን ንሓደጋ ተሳጢሑ፡ ናይ ብርሰትን ምብትታንን ተርእዮታት ካብ ግዜ ናብ ግዜ እናተፈታተኖም፡ ከም ሻምኤ ውዲሎም ዝሓድሩሉ፡ ውሕስነት ኣብ ዝሰኣኑሉ፡ ተሃዋሲ መድረኽ ምህላዎም ጸሓይ ዝወቕዖ ሓቂዮ፡ እዚ ሓደጋዚ ካብ ሰማይ ዝነጠበ ኣይኮነን።

ካብ ግዜ ነጻነታዊ ቃልሲና ጀሚሩ እናገበለ ዝመጸ ድቂ-ፋሽስትነት፡ ድሕሪ ምርግጋጽ ሃገራዊ ነጻነት መለኡ ሳዕሪና ንወሳኝነት ሓፋሽ ህዝብታት ኤርትራ ብምጽራር፡ በሓቲን ኣግላልን ልዕልነቱ ብምርግጋጽ ዝወረደ ሳዕቤን እዩ። እዚ ብርእሰ-ፋሽስቲ ኢሳይያስን ስርዓቱን ዝወከል ናይ ጥፍኣት ሓደጋ፡ ንዝሓለፉ 23 ዓመታት፡ ህዝብን ሃገርን ኤርትራ ኣብ መስርሕ ነጻነታዊ ተጋድሎ ንዝሃነጸዎም ሃገራዊ መቐጫታት፡ ክብርታቶምን ጸጋታቶምን ባሕጉ፡ ፋሽስታዊ ፖለቲካዊ ስልጣኑ ንምድልዳል፡ ብዋጋ ህልውን መጻእን ወለዶታት ኤርትራ ክቋመር ብምጽንሑ ዝተኸሰተ ውህሉል ዕዳ እዩ።

እዚ ፋሽስታዊ ናይ ብርሰትን ምብትታንን ሓደጋዚ ዝፈጠሮ ዓሚቕ ኩለንተናዊ ቅልውላው፡ ኣብ ፖለቲካዊ፣ ማሕበረ-ቁጠባዊ፣ ዲፕሎማሲያዊን ባህላውን መዳያት እናገዘፈ ብምጽኡ፡ ብሓደ ሸነኽ ዝጠፋ ሻቕሎት ዝወለደ ዓቕሊ ጽብታዊ ስጉምታት ክካይድ እንከሎ፡ በቲ ካልእ ሸነኽ ከኣ፡ ተበላጺ መርገጻት ዝሓዘ፡ ብታሪኽን ጅግንነትን ህዝብታትና፡ ንግናይ ምስልታቶም ከጋይጹ ህርዲግ ዝብሉ ጉጅለታት ንምቕልቃል ምቹእ ባይታ ፈጠሩ ኣሎ።

ብርግጽ፡ ከም ህዝብን ሃገርን ኤርትራ፡ መጻእና ብሩህን ቀጻልን ክኸውን እንተኾይኑ፡ እዚ ኣብ ልዕሊ ህላዌና ዘነጻጸረ ሓደጋ ብህጹጽ ክዕጽፍ ኣለዎ። ምንጩ ናይዚ ሓደጋዚ፡ ርእሰ-ፋሽስቲ ኢሳይያስ፡ ፋሽስታዊ ስርዓቱን ንሱ ዝወለደም ናይ ጥፍኣት ፖሊሲታቱን...ከምቲ ተበለጽቲ ጉጅለታት ዝብሉና ንምጽጋን፣ ምዕራይን ምምሕያሽን ጽንቓቕ ተስፋታት ከም ዘይብሉ፡ እኳ ደኣስ በቲ ዝተለመደ መንገዲ ናብ ጥፍኣት ክሕንብብ ምዃኑ፡ ሓለቓ ፋሽስታዊ መሓንዲስ ብዘዩጠራጠር ቋንቋ ደጊሙ ኣረጋጊጹም ኣሎ። ኣብ ልዕሊ ህዝብን ሃገርን ኤርትራ ኣንጻላልዩ ዘሎ ኣይሂ-ሓደጋ፡ ብጽገናን ጸገንትን ከም ዘይጽሑ፡ ደለይቲ መሰረታዊ ለውጢ ክተንብይዎ ዝጸንሑ መጻዋዕታ፡ ብዘዩወላውል ተኾሊዑ ከም ሓቂ ጸዲቐ ኣሎ።

ስለዚ ምበኣር፡ ናይዚ መድረኽዚ ዕማም፡ ኣብ እንግድዳ ብድሕነት ህዝብን ሃገርን ዝሻቕሉ፡ እቲ መዋጽኦ ከኣ መሰረታዊ ለውጢ ብምርግጋጽ፡ ህዝባዊ ደሞክራሲያዊ ስርዓት ምህናጽ ምዃኑ ኣሚናም ብጽንዓት ዝቃለሱ ውጹዓት ህዝብታት ኤርትራን ሓይልታት ደሞክራሲያዊ ለውጥን ዘሎ እዮ። እዞም ሰብ-ዋኒን ዘሉዎም፡ ዝጸብዮም ሓደ መሰረታዊ ግድል ምህላዉ ግን ክስመረሉ ዘለዎዩ።

“ድሕነት ህዝብን ሃገርን” ኣብ ሓደጋ ዘሳጥሐ መሰረታዊ ሕጽረት ሰውራና ብግቡእ ብምፍታሽ፡ ወሳኝነት ህዝብታትና ዝቕበል፣ ብዙሕነታዊ ኣካውንኦም ዘኸብር፣ ኣብ ልዕሊኦም ንዝበጽሕ ዘሎ ኩለ-መዳያዊ ወጽዓታት ኣለልዩ፡ ኣብ ንጉ ክሰለፉ ዘተባብደዎም፡ ዝሓለፈ ናይ ፍሽለት ተሞኩሮታቱ ከም ዘይደግም ዋሕሰ ዝኸውን፡ ንኣውንታታቱ ዘዕቁብ፡ ንሕጽረታቱ ከኣ ዝእርም መሳርሒ ለውጢ ብምዃን፡ ተቐላሲ ዘቃልስ መድረኻዊ ሓይሊ ንምፍጣር፡ ብጽንዓት ምቅላስ ዩድሊ። ህዝብታትና፡ ሎሚውን ከም ትማሊ፡ ባሕሪ ሰውራን ሰውራውያንን ኮይኖም፡ ተቐላሲም ከቃልሱና፡ ድሕነቶምን ቀጻልነቶምን ብዘተኣማምን ከውሕሱ እንተኾይኖም፡ እምነት ዘንብሩሉ ስራሕ ምስራሕ ዩድሊ። ንእምነት ህዝብታትና ብሓልፏ፡ ንመንእሰያት ኤርትራ ከኣ ብፍላይ፡ ንምኽሳብ ድማ፡ ነዞም ኣብ ላዕሊ ዝገለጽናዮም፡ መሰረታዊ ድሕነት ህዝብን ሃገርን ዘውሕሱ ረጅሒታት፡ ክንምልስ ግድንዩ።

ካብ ፋሽስትነት ዲሞክራሲ ምጽባይ፡ ካብ እንቋቕሖ ተመን፡ ርግቢት ከም ምጽባይዩ!!

ዲሞክራሲ ካብቲ ልሙድ ትርጉሙ ውጽኢ ኢልና፡ ብዓይኒ ህዝባዊ ቃልሲ ክንርእዮ እንከሎና፡ ረብሓኻ ክተለሊ፣ ምእንቲ ረብሓኻ ክትቃለስን ዘረጋገጽካዮ ረብሓ ንምውሓስን ንምምዕባልን ዘኸእል መሳርሒ እዩ ምባል ይከኣል። ደሞክራሲ ብዘይ ንቕሓት ድማ፡ ትርጉም ዩብሉን። ብንቕሓት ዝተግጥቐ ህዝቢ ረብሓኡ የለሊ፤ ምእንቲ ረብሓኡ ድማ፡ ብጽንዓትን ብብቕዓትን ይቃለስ። ረብሓታቱ ኣብ ምሕላው ይኹን፡ ንምምዕባሎም ብዘይ ምስልካይ ይጽዕት። ስለዚ ደሞክራሲ፡ ከም ናይ ቃልሲ መሳርሒ መጠን ዝግልገለሉ፡ ብንቕሓት ብዝተግጥቐ ህዝቢ ጥራሕ እዩ።

ናይ ፋሽስትነት ሓደ መሰረታዊ መለለዩ፡ ህዝቢ ብንቕሓት ተግጢቑ፡ ንደሞክራሲ ከም ናይ ረብሓኡ መሳርሒ ከይጥቀመሉ ከይሰልከዩ ዝሰርሕ ምዃኑ እዩ። ብክልተ መንገዲታት፡-

1. ኩሎም ሕብረተ-ሰባዊ ድሕረታት ብምምዘማዝ:- ብሓደ ወገን ትምክሕታዊ ኣተሓሳስባታት ክስዕርር፡ በቲ ካልእ ገጽ ድማ፡ ጽበት ከም ውጽኢት ትምክሕቲ እናዓመቐ ክኸይድ ብምግባር፡ እዞም ተጻረርቲ ድሑራት ኣተሓሳስባታት፡ ኣብ ኣእምሮ ህዝቢ ምስዕራር፡ ሓድነት ውጹዓት ብምልሕላሕ፡ ሕድሕድ ተተፋነንቲ ክኾኑ ይገብር። ፋሽስታውያን ድማ፡ ኣብ'ዚ ዕርዲ'ዚ ተሓቢእም ዕድመ ስልጣኖም ከናውሑ የብቀዎም። ምስ'ዚ ብዝተታሓዙ፡ ሓደ ህዝቢ ኣብ ልዕሊ ካልእ ህዝቢ፡ ብዘርእን ብዓሌትን ልዕልነትን ትዕቢትን ክስመዎ፡ ንካልኣት ኣታሓቲ ክርኢ፡ ብትምክሕቲ ክሰክር ብምግባር፡ ኣብ ልዕሊ ካልኣት በደል ክፍጽም ብቐሊሉ ይለዓዓል። ብሰንኪ'ዚ ድማ፡ ውጹዓት ህዝብታት፡ ኣብ ሕድሕድም ንማእለያ ዘይብሎም ጥፍኣታት ክሳጥሑ ይገብር። ኣብ'ዚ መዳይ'ዚ ከም ዓብይ ኣብነት ዝውሰድ፡ መራሒ ጀርመን ሂትለር ኣብ ዘበነ ስልጣኑ ዝተኸተሎ ፋሽስታዊ ኣንፈት እዩ።

ብሄራዊ፣ ኣውራጃዊ፣ ከባብያውን ሃይማኖታውን ስምዒታት ምጉህሃር ድማ፡ ካልእ መልክዕ ሓድነት ህዝብታት ብምዝራግ፡ ፋሽስታውያን ከም ሙወቕ ናይ ዕድመ ስልጣኖም መናውሒ ዕርዲ ገይሮም ዝጥቀሙሉ ስልጣኑ እዩ። እዞም ዝተፈላለዩ መልክዕ ዘለዎም፡ ግን ድማ ህዝብታት ሓቀኛ ረብሓታቶም ኣለልዮም ምእንቲ ዘላቂ ጥቕም ብትብዓትን ብብቕዓትን ከይቃለሱ ዝገብሩ ፍጹም ጸረ ዲሞክራሲ ኣንፈታት እዮም ምባል ይከኣል።

2. ምሕረት ኣልቦ ግፍዓዊ ተግባራት ምዝውታር:- እዚ ኣንፈት'ዚ ከም ናይ መወዳእታ መሳርሒ ወይ ድማ ጎድና ጎድነቲ ህዝቢ ንምድንጋር ዝካየድ ድሑር ጎስጓሳት ዝፍጸም ናይ ፋሽስታውያን ቀንዲ መለለዩ ረጃቢ እዩ። ከም ዝፍለጥ፡ ህዝብታት፡ ብድሑር ጎስጓሳት ፋሽስታውያን፡ ንዘልኣለም ግዳይ ኮይኖም ይከብሩ ማለት ኣይኮነን። ብፍላይ ድማ፡ ካብ ውሽጢ ህዝቢ ዝወጹ ምእንቲ ህዝቢ ዝቃለሱ ደቂ ህዝቢ ዘቐመ-ም መሪሕ ውድብ ምስ ዝፍጠር፡ ህዝቢ ኣእምሮኡ ዝደፈኑዎ፣ ዓይኑ ዘዕወጥን እዘኮ ክለኮዎን ጸረ ረብሕኡ ዝኾኑ ድሕረታት እናተጋህዱሉ፣ ረብሕኡ እናለለዩ፡ መሳርሒ ውሑዳት ጨቆንቱ ምዃን እናቋረጸ ክኸይድ እንክሎ፡ ፋሽስታውያን ከም ናይ ዕድመ ስልጣኖም መሳርሒ ገይሮም ዝጥቀሙሉ፡ ናይ መወዳእታን ዝኸፍኣትን ስልቶም፡ ኣብ ልዕሊ ህዝብታት፡ ምሕረት ኣልቦን ጨካንን ግፍዓታት ምፍጻም እዩ። እዚ ኣንፈት'ዚ ድማ፡ ህዝቢ ተስፋ ቆሪጹ፣ ርእሱ ኣድነት፡ ዝሓሰበ ሓንጎሉ ክድንቁር፣ ዝርእያ ኣዲንቱ ክዕመታ፣ ዝተባሃሎ ተቐቢሎ ብዝተሰርሓሎ መስመር ጥራሕ ዝገገዘ ግሉዝ ኣቕሓ ንምግባር ዝዓለመ ጨካን ስልጣኑ እዩ። ኣብ ዓለምና ኣብ ሕሉፍ ዘመናት ዝነገሱ ፋሽስታውያን ይኹን ኣብ'ዚ ዘበንዘ ገና ስልጣን ሒዞም ዘለዉ ፋሽስታዊ መንግስታት፡ ዝልለዩሉ መሰረታዊ ረጃቢ እዚ ኣብ ላዕሊ ዝተገለጸ እዩ።

ምስ'ዚ ኣርእስቲ'ዚ ኣተሓሕዝና ብዝተወሰነ ክንምርምር ተበሒስናሉ ዘለና፡ ነዚ ኣብ ሃገርና ፖሎቲካዊ ስልጣን ሒዞ ህዝብን ሃገርን ንሓደጋ ብርስትን ምብትታን ዘሳጥኡ ዘሎ ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ እዩ። ኣብ'ዚ እዋን'ዚ፡ ኣብ ፖሎቲካዊ ባህሪ መንግስቲ ህግደፍ ኣብ ምትንታን ዘሎ ፍልልይ ንጎድነ ገዲፍና፡ ኣብ ናይ ልዕሊ 22 ዓመታት ዘበነ ስልጣኑ፡ ብቐንዱ ኣብ ልዕሊ ህዝብታትና እናፈጸምን ዝመጸ ጸረ ሰላምን ጸረ ደሞክራሲን ተግባራት፡ ብካልኣይ ደረጃ ድማ፡ ኣብ ከባቢና፣ ዘባናን ዓለምና ብዝኸተሎም ዘሎ ፖሊሲታትን ዝፍጽምን ዘሎ ጸረ ሰላምን ምርግጋእን ተግባራት፡ ብናይ ሓባር ቋንቋ፡ ብሓይሊ ስልጣን ዝሓዘ መላኺ/ገባቲ ስርዓት ምዃኑ ብዘየካትዕ ተሰማርሖ ኣሎ።

ውድብና ሰደግኤ፡ እዚ ሎሚ ፖሎቲካዊ ስልጣን ገቢቱ ሒዞ ዘሎ ጉጅለ ህግደፍ፡ ኣብ መስርሕ ነጻነታዊ ተጋድሎና ተጻፍዮ ዝገበለ፡ ብጭርሓ ነጻነት ተጎልቢቡ ንውድብ ህዝባዊ ግንባር ቀስ ብቐስ እናተቐጸጸ፡ ነቶም ዝበልሑ ደሞክራሲያውያን ሓርበኛታትን እናጻጸየ ዝመጸ፡ ኣብ መወዳእታ ድማ ብሓርበኛዊ ተጋድሎ ህዝብታት ኤርትራን ጀጋኑ ተጋደልቲ ደቁን ባዕዳዊ መግዛእቲ ምስ ተደምሰሰ፡ ፖሎቲካዊ ስልጣን ንበይኑ ብሒቱ ዝሓዘ ፋሽታዊ ስርዓት እዩ ኢሉ ይኣምን።

እዚ ንልዕሊ 22 ዓመታት፡ ፖሎቲካዊ ስልጣን ሃገር ንበይኑ ብሒቱ ዘሎ ፋሽስታዊ መንግስቲ ህግደፍ፡ ገና ካብ እዋን ብረታዊ ተጋድሎ ጀሚሩ፡ ህዝብታትናን ተጋደልቲ ደቆምን፡ መጻኢ ዕድል ሃገርም ኣማዕድዮም እናጠመቱ ብንቕሓት ከይቃለሱ ዝገበረ እዩ፤ ድሕሪ ምድምሳሰ ባዕዳዊ መግዛእቲ፡ ነጻ ኤርትራ እንታይ ክትከውን እያ ዝብል መሰረታዊ ሕቶ ብንቕሓት ኣለልዮም ክቃለሱ ኣይበቐዑን። እኳ ደኣስ፡ መግዛእቲ ጥራሕ ይደምሰስምበር፡ ህዝባይ ከም ሽጣራ ክትገብር እያ እናተባሃለ፡ ናይ ዓዋጥ ፕሮፖጋንዳ እዩ ዝገዛሕ ዝነበረ። በቲ ካልእ ገጽ ድማ፡ ድሕሪ ምውጋድ ባዕዳዊ መግዛእቲ፡ ኤርትራ ሙሉእ ዘይጉዳል ሸሻይ ዘለዋ ሃገር ብምዃና፡ ኩሉ ኤርትራዊ ክሓልፈሉ እዩ ዝብል ናይ ቅሽሻ ወፊራ ተኸይዱሉ። ንኣብነት ንምዝኸኸር፡ ርእሰ ፋሽስት ኢሳይያስ ኣፈወርቂ፡ ኣብ ድሮ ነጻነት ዘካየደ ቃለ መሕትት፡ ዝሃበሉ ምላሽ ምጥቃስ ይከኣል። "ኤርትራ ሚልዮን ብር ዝኸፈለን እንቋቑሓ ዘበርከተን፡ ብማዕረ ዝነበረላ፡ ማሕበራዊ ፍትሒ ዝሰፈና ሃገር ክትከውን እያ" ኢሉ ነይሩ። ኤርትራ ኣብ ትሕቲ ኣመራርሓ ርእሰ ፋሽስት ኢሳይያስ፡ ሙብጻዓ ዝተኸበረላይ ወይስ ብተደጋጋሚ ጥልመት ኣብ ድኽነት ዝጠሓለት ሃገር? መልሱ ኣብ መብዛሕትኡ ማይ-ቤት ኤርትራዊ ካሕኸሑ ኣትዮ ዘሎ ዓጻቦን ድኽነትን ይመስክር።

ህዝብታት ኤርትራን ተጋደልቲ ደቁን፡ ነጻ ኤርትራ፡ እንታይ ዓይነት መንግስቲ? ብኸመይ ኣገባብ ከምዝቐውም፣ ብዙሕነታዊ ኣከዋውናኡ ብኸመይ ከምዝመሓደር፣ ሕቶ ፍትሒ፣ ማሕበረ-ቁጠባዊ ሂወቱን ምስ ከባብን ማሕበረ ሰብ-ዓለምን እንታይ ዓይነት ዝምድና ከምዝህልዎ ንቐሕ ተረድኦ ክጭብጡ፡ ንምንታይ ጻዕሪ ኣይተኸየደሉን? ምኽንያቱ፡ እዚ ንቕሓት'ዚ፡ ነቶም ኣብ ዝባን ህዝቢ ተወጢሖም ጸቢብ ጉጅላዊ ስልጣን ክተኸሉ ዝተበገሱ፡ ኣብ ማህጸን ሰውራና ተሓቢእም ዝዓበዩ ኣትማን፡ መሕብኢ በዓቲ ዘሰለፍን ሰለዝነበረ እዩ። ስለዚ ህዝብታትናን ጀጋኑ ተጋደልቲ ደቆምን፡ ብሃገራዊ ስምዒት ልቦም ክድፈን ብምግባር፡ በቲ ኢሳይያስን ጉጅልኡን ጥራሕ ዝሰርሑዎ መሰና ክገገዙ ተገዲደዎም። ነቶም ብቐንዱ ጎድና ክኸዱ ዝደልዩ ሓቀኛታት ተቃለስትን ደሞክራሲያውያንን ድማ፡ በዚ ሎሚ ፖሎቲካዊ ስልጣን ሒዞ ዘሎ፡ ጸረ ዲሞክራሲ ጉጅለ፡ በብእዋኑ እናተጨወዩ ሓቕቐም ጠፊኦም። ስለዚ ድማ፡ ዝነውሑን ዝመረረን ብረታዊ ተጋድሎ ህዝብታት ኤርትራ

ንሃገራዊ ነጻነት፣ ካብ መሬት ምሕራርን ምንብልባል ባንደራን ከይሓሰፈ፡ ኣደዳ ፋሽሽታዊ ጉጅለ ህግደፍ ክኸውን ገይሩዎ ዘሎ ምስጢር፡ ህዝብታትናን ተጋደልቲ ደቆምን ንደሞክራሲ፡ ብንቕሓት ከም መሳርሒ ቃልሰም ከጥቀሙላ ዘይምብቀዮም እዩ።

ርእሰ ፋሽስት ኢሳይያስን ህግደፍን፡ ከም ኩሎም ሕሉፋት መሓዙቱ፡ ኣብ ዕድመ ፖሎቲካዊ ስልጣኑ ዝተኸተሎም ስልትታት ሓደ ሓደ ኣገደስቲ ነጥብታት ንምዝካር ንፈትን። ከምቲ ኩላትና እንፈልጦ ነጻነት ሃገርና፡ ውጽኢት እኩብ ድምር፡ ናይ ሓምሳ ዓመታት ፖሎቲካውን ዕጥቃውን ተጋድሎ እዩ። ኣብዚ ናይ ሓምሳ ዓመታት ተጋድሎ፡ ኩሎም ዝተወደቡን ዘይተወደቡን ተቐለሰቲ ኤርትራውያን፡ ነታ ብግንቦት 1991 ዝተሓረገቲ ሃገርና፡ ነናይ ባዕሎም ኣወንታዊ ተራ ከምዝተጸወቱ ክኸሓድ ዘይግበኦ ሓቂ እዩ። ህ.ግ. ካብ 1981 ንደሓር ሜዳ ኤርትራ ንበይኑ ብሒቱ ኣንጻር መግዛእቲ ክቃለስኻ እንተጸዓረ፡ ካልኣት ፖሎቲካዊ ሓይልታት ኤርትራውን፡ ኩነታቶም ዝፈቐደሎም ነጻነታዊ ተጋድሎ ምክያዶም ኣይተረፈን። ኣብ መወዳእታ፡ ብልዕልነት ውድብ ህ.ግ. ሃገርና ኤርትራ ካብ ባዕዳዊ መግዛእቲ ሓራኻ እንተኾነት፡ ካብ መብገሲኡ ጀሚሩ ይኹን፡ ህ.ግ. ንሜዳ ኤርትራ ንበይኑ ብሒቱ ዝተጋደለለን ዓመታትውን ከይተረፈ፡ ነብሲ ወከፍ ፖሎቲካዊ ሓይሊ ኤርትራ ዝነበሮ ድፍትነት ብዘየገድስ፡ ኣብ ምሕራር ኤርትራ ነናይ ባዕሉ እጃም ነይሩዎ እዩ። ስለዚ ድማ፡ ድሕሪ ሓራ ኤርትራ፡ ዝሓለፉ ቅርሕንታት ሰጊርካ፡ መጻኢ ዕድል ኤርትራ ዘተስፋው ክኸውን፡ ንፖሎቲካውን ውድባውን ብዘታከን ዝተቐበለ፡ መሰጋገሪ መድረኽ፡ 'ሀ' ኢልካ ምጅግር ግድን ነበረ። እንተኾነ ግን፡ ናይቲ ካብ ሜዳ ጀሚሩ ተጸፍዮ ዝመጸ ብኢሳይያስ ዝምራሕ ጉጅለ፡ ብሓደ ወገን ናይ ምድንጋር ስልቲ እናተኸተለ ስምዒት ህዝብታትና ከዛኣሕል፡ በቲ ካልእ ወገን ድማ፡ ንመጻኢ ክቀናቐኑኒ እዮም ዝበሎም ፖሎቲካዊ ውድባት፡ ዝተፈለሉ ናይ ጸለመ ኣስማት እናለጠፈ፡ ብወታደራውን ስለያውን ሓይሊ ንምድምሳሶም ሰፊሕ ወፊራታት ኣካየደ።

ፋሽስታዊ ጉጅለ ህግደፍ፡ ፍጥር ካብ ዝብል፡ ከም መስቀል ዝረኣየ ሰይጣን እተበርግኻ እንተሃልዮ፡ ሕቶ ደሞክራሲ እዩ። ኣብ ጉዳይ ሃገርካ ርእይቶኻ ብነጻ ናይ ምግላጽ መሰል፡ ሕቶ ዲሞክራሲ እዩ። ኣብ ዓዲ ኢሳይያስን ህግደፍን ግን፡ **“ኣብይ ዝነበርካ ኢኻ፤ ዝተባሃልካዮ ጥራሕ ትፍጽም-ትፍጽም፤ እንተዘየሎ ትድከር”** እዩ መልሱ፤ ነጻ ናይ ምውዳብ መሰልን ናይ ስልፍታት ምንቅስቃስ ምጥላብ፡ መሰረታዊ ናይ ደሞክራሲ ሕቶ እዩ፤ እንተኾነ ግን፡ **“ንመጻኢ ዕድል ኤርትራ ዝውሰን ህ.ግ. ጥራሕ እዩ፤ ካብ ህ.ግ. ወጻኢ ዝኾነ ውድብ ሓሸውዮ ክበል ኣይፍቀደሉን እዩ፤ ከም ከበድ ገበን እዩ ዝቐጸር”** ዝብል መልሲ ድማ፡ ናይ ኢሳይያስን ህግደፍን እዩ። ብመሰረት ቅዋም ህዝባዊ ምርጫ ካብ ላዕሊ ክሳብ ታሕቲ ክካየድ ዝጠልብ ሕቶ፡ መሰረታዊ ናይ ደሞክራሲ ሕቶ ምዃኑ ዘካትዕ ኣይኮነን። መልሲ ርእሰ ፋሽስት ኢሳይያስን ህግደፍን ግን፡ ክሳብቲ ዝመጸእ 30 ክሳብ 40 ዓመታት ምርጫ ዝበሃል ዘይሕሰብ እዩ፤ ኢሳይያስ ብሂወቱ እንከሎ ካብ ፕረዚደንትነት ወጻኢ ክነበር ኣይክእልን፤ ነቲ ዝርከቦ ሃገራዊ ቅዋም ኣጽዲቐኖ ተባሂሎ ዝተደስኮረሉ ድማ፡ ክሳብ ኢሳይያስ ብሂወት ዘሎ፡ ኣብ ከብሒ ጠቕር ክኸደን ተፈሪዳዎ ኣሎ። ነጥን ቅድሚ 2000 ዓ.ም. ብዝተወሰነ ደረጃ ክቐልቀላ ጀሚረን ዝነበራ ናይ ብሕቲ ሚድያታት፡ ዳግም ከጥጥዓን፡ ህዝቢ ርእይቶኡ ዘፍሰሰለን፡ ስምዒቱ ዘንፍሰለን ክኾና ብዝተፈለላየ ወገናት ክቐርብ ዝጸንሐ ሕቶ፡ መሰረታዊ ናይ ዲሞክራሲ ሕቶ እዩ። እንተኾነ ግን፡ መልሲ ርእሰ ፋሽስት ኢሳይያስን ህግደፍን፡ **“ንሕና ኣብ ፍሉይ ኩነታት እና ዘሎና፤ ዘይሓላፍነታውያን ሚድያታት፡ ናይ ግዳም መሳርሒ ዝኾና ብሸም ብሕቲ ዝዓዩ ሚድያታት ኣብ ኤርትራ ኣይፍቀደለን?”** ዝብል እዩ።

ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስን ህግደፍን፡ ኣብ ዕድመ ስልጣኖም፡ ኣብ ሃገርና ጨና ዲሞክራሲ ክፈቐዱ ከምዘይዘይሕሰቡ፡ ፈለጥቶም ሕርሕራይ ገይሮም ካብ ወጋሕትኡ ተገንዚቦም እዮም፤ ክቃለሱዎም ድማ፡ ጸኒሑምን ኣሎዉን። መብዛሕትኦም ህዝብታትና ድማ፡ እናቐበጹዎ ምምጻእም እቲ ብቐፍላይት ዝቐጸል ዘሎ ዘየቋርጽ ጉዕዞ ስደት እኹል ምስክር እዩ። እንተኾነ ግን፡ ሓድሽ ዓመት መጻት፡ መራሒኦም ኢሳይያስ ገለ ዶኹን ለውጢ ይእውጅ እናበሉ፡ ንልዕሊ 20 ዓመታት ኣብ ሚድያ ቛሕመም እናበሉ ዝጸንሑን ዘለዉን ወገናት ምህላዎም ግን ኣዝዩ የስደምም።

ምስ ዕብዩትን ምሒር ኣልኮላዊ መስተን ተታሓሒዙ እናማዕጀጀ ዝመጸእ ዘሎ ርእሰ ፋሽስት ኢሳይያስ፡ መግለጺ ሓድሽ ዓመት 2014 ስግር ኢሉ፡ **ብምክንያት ጅግንነታዊ ስርሒት ፈንቀል፡ 09 ሰካቲት 2014**፡ ምስ ናይ ብሕቲ ዋንነት ዝኾና ሚድያ፡ ኣብ ዘካየዱ ቃለ-መጠይቅ፡ **ነቶም ኣብ ዓዲ እንዳግቶም ዲሞክራሲ ምዕራባውያን ሃገራት እናስተማቐሩ**፡ ንህግደፍ ዝጠባቐ ተደናገጽቱ፡ ሓደ ዘየለጢ መርድእ ኣመሓላሊፉሎም እዩ። **“ንለባም ኣምተሉ ክንደይ ከይሰሕቶ፡ ንዓሻንክ ዶርግሓሉ ክንደይ ከይርደኦ”** ደኣ ከይከውን እምበር።

ርእሰ-ፋሽስት ኢሳይያስ ኣብ መደርሑ፡ ኣብ ኤርትራ ናይ ብዙሓት ሰልፍታት ነጻ ምንቅስቃስ ዝበሃል ከምዘይሕሰብ፡ ምርጫ ዝበሃል ከምዘይህሉ፡ ንጥፈታት ነጻ ናይ ብሕቲ ሚድያ ምሕሳብ ከምዘይከኣል ብዕሊ ዓው ኢሉ ዳሕዲሑዎ እዩ። እቲ ኣብ ናይ 22 ዓመታት ዕድመ ስልጣኑ፡ ንሃገርን ህዝብን ንሓደጋ ብርሰትን ምብትታንን ዘሰጠሉ፡ **ፋሽስታዊ ውድብ ህግደፍ** ጉድለታቱ ኣሪምካ ተጠናኺሩ ክቐጸል ምግባር፡ ብሕታዊ ምርጫ ምዃኑ ብዘይ-ቃልዓለም ደጋጊሙ ኣነጺሩ ኣሎ። ብሓጺሩ ርእሰ ፋሽስት ኢሳይያስ፡ ብሂወቱ እናሃለወ፡ ህዝብታት ኤርትራ ካብ ህግደፍ ወጻኢ፡ ካልእ ሰልፊ ብነጻ ክንቀሳቐስን፡ ንምርጫ ክወዳደርን፡ ህዝብታትና ድማ ኣብ ሳንዲቕ ምርጫ፡ ዝደለዩዎ ሰልፊ ናብ ስልጣን ከደይቡ፡ ዘይደለዩዎ ሰልፊ ድማ፡ ብምርጫ ካርዶም ክቐጸዑ ዕድል ኣይክረኽቡን እዮም። ከምቲ ዝጸንሑዎ፡ ክሳብ ዕለተ ሕልፈት ኢሳይያስ፡ ርእሰም ኣድኒኖም ዝተባሃሎም ጥራሕ ዝፍጽሙ ከም ግሉዝ ኣቕሓ ክኾኑ ዳግም ተፈሪዳዎም ኣሎ።

ህዝብታት ኤርትራ፡ ጨካን ፍርዲ ኢሳይያስ፡ ናይ ነጻነት ሕጽናት እዋኑ ካብ ዝሓልፍ ጀሚሩ ከስተማቐሩዎ ምጅግሮም ካብ ቃሎም ይስማዕ ነይሩ። **“እዚ እምሲ ቦታ ዝመጹዎ ደኣ የጥፍኣዮም”** ንደርጊ ዝተከኣ **“ተኪኤ”** ክብሉ ሰይሞም እዮም። እምም ኣብ ዲያስፖራ ዘለኹም፡ ንርእሰ ፋሽስት ኢሳይያስ መርከብ ኮይንኩም ዝጸናሕኩምን ገና ዘይቀበጸኩምን፡ ነታ ዝኣረገት መርከብ ክትጽግኩ መኮራኹም እትበልዑ ወገናት፡ ሎሚኽ እንታይ ኮን ትብሉ?

ርእሰ ፋሽስት ኢሳይያስ፡ ኣብ ዕድመ ስልጣኑ ኣይኮነንዶ ለውጢ ከታኣታቱ ትጽቢት ከግበረሉ፡ ዝተወሰነ ትንፋስ ትሶኸዐለይ ትኸውን እዩ ኢሉ፡ ዝርእዩ ጽንፍዊ ምምሕያሽ ከገብርውን ድልየት ይኹን ቅሩብነት ከምዘይብሉ፡ ኣብ ናይ 09 ሰከተት 2014 መደርኡ ኣስሚሩሉ ሓሊፉ ኣሎ። “ብዛዕባ ዲሞክራሲ፣ ብዘሕነት ሰልፍታትን ምርጫን ምሕሳብ ከንቱ ድኻም እዩ፤ እዚ ኣብ ካልእ ዓለም ወይ ወርሒ ከይዶም ጥራሕ ክሓሰቡዎ ዘለዎም እዩ” ብምባል፡ ናይ ቅብጫ ብደዐ መደረ ኣስሚሎ እዩ። ብቐደሙውን እኮ ውድብናን ካልኣት ዲሞክራሲያውያን መሓዘቱን፡ “ካብ ፋሽስትን ዲሞክራሲ ምጽባይ ካብ እንቋቋሞ ተመን ርግቢት ከም ምጽባይ እዩ ዝቐጸር” ኢሎም ኔርም ኢዮም። ምክንያቱ ንርእሰ ፋሽስት ኢሳይያስን-ህግደፍን፡ ደሞክራሲ ምቕባል ማለት፡ ኣብ ኢድ ፍትሓዊ ዳኛ ወዲቐካ፡ ከሳድካ ንገመድ ምሃብ ማለት ጥራሕ ስለዝኾነ።

ከም መዛዘሚ ናይዚ ኣርእስቲዚ፡ ሓደ ኣገዳሲ መልእኽቲ ክነመሓላልፍ ይፈቐደልና።

ዝሓለፈ ጅግንነታዊ ተጋድሎና፡ ብሰብ እክይን ጸቢብ ዕላማን መራሕቲ ሰውራ ብሓፈሻ፡ መሪሕነት ህግ ድማ ብፍላይ፡ ካብ ምሕራር መሬትን ምንብልባል ባንደራን ከይሓለፈ፡ ተስፋ ህዝብታትና በርዲኑ ክተርፍ ኮይኑ ኣሎ። ምክንያቱ ህዝብታትናን ተቓለስቲ ደቆምን፡ ረብሓኣም ብዕምቆት ኣለልዮም፡ ምእንቲ ዘላቐ ረብሓኣም ክቃለሱን፡ ዓወታቶም ብዘተኣማምን ክዕቅቡን ዘብቅዮም ንቐሓት ክዓጥቁ ኣይተገበረን። ንደሞክራሲ፡ ከም ብቐዕ መሳርሒኣም ክግልገሉሉ ዘኾነሎም፡ ብቐኑዕ ጎደና ዝመርሖም ብቐዕ መሪሕ ውድብ ኣይተዓደሉን። እነሆ ድማ፡ ኣብዘን ልዕሊ 22 ዓመታት ዘበነ ስልጣን ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስን ህግደፍን፡ ከም ህዝብን ሃገርን ንሓደጋ ብርሰትን ምብትታንን ተሳጢሖም ይርከቡ። ስለዝኾነ ድማ፡ እቲ ትማሊ ብሽም ሕቶ ሃገራዊ ነጻነት፡ ብዘይ ብሱል ንቐሓት፡ “ሆ” ኢሉ ተላዒሉ መስተክራዊ ጅግንነታዊ ተጋደሎ ዘካየደ ህዝቢ፡ ብደቀይ ዝበሎም ተኳሉ ስለዝተጠለመ፡ “ህዝብን ሃገርን ብህጹጽ ካብ ሓደጋ ብርሰትን ምብትታንን ንምድሓን ንቃለስ!!!” ኣብ ትሕቲ ዝብል ጭርሖ፡ ካልእ ቃልሲ፡ ካልእ ተወሳኺ መስዋእቲ ክኸፍል ይጥላብ ኣሎ። እሞኽ ደኣ፡ ሎሚኽ በዚ ጭርሖቲ ተላዒላሉ፡ ከም ትማሊ ከቢድ ዋጋ ምስ ከፈለ፡ ዳግም ከይጥለም እንታይ እዩ ውሕስነቱ? እዚ ሕቶዚ፡ ነብሲ ወክፍ ኤርትራዊ ክሓቶ ዘለዎ መሰረታዊ ሕቶ እዩ። ነዚ መሰረታዊ ሕቶዚ፡ ነብሲ ወክፍ፡ “ህዝብን ሃገርን ንምድሓን ተዓጢቑ ኣሎኹ” ዝብል ፖለቲካዊ ሓይሲ ኤርትራ፡ ብግቡእን ብንጹርን ከምልሶ ዝግባእ ሕቶ እዩ። ውድብና ሰደግኤ፡ ህዝብታት ኤርትራ፡ ብሽም ጭርሖ፡ “ህዝብን ሃገርን ምድሓን”፡ ዳግም ንጥልመት ክቃልዑ ዮብሎምን ኢሉ ብጽንዓት ይኣምን። ውሕስነቶም ድማ ሓንትን ሓንትን እያ፤ ህዝብታት ኤርትራ፡ ኣብ ጉዳይ ሃገርም ጓፍትን ተላኣኣኹትን ዝገብር ጸረ ዲሞክራሲያዊ ኣክያይዳ ብትብዓት ክእረም ኣሎም ይብል፤ ህዝቢ ንመርሀ ዲሞክራሲ ብንቐሓት ኣብ ረብሓኡ ከውዕል ዘይሕለል ጸዕርን ደገፍን ክግበረሉ ይግባእ። ህዝብታትና ብሓፈሻ፡ መንእሰያትና ድማ ብፍላይ፡ ቅኑዕ ጎደና ቃልሲ፡ ብግሉጽነትን ብንጹርነትን ዘርእዮም እንተረገገሎም፡ ነቲ ርሑቕ ክቐርቡዎ፣ ነቲ ጸልማት ክብርሁዎ፣ ነቲ ኣጃኽ ክነቐሎዎ፣ ነቲ ጸበባ ክርህዉዎ፡ ዓቕምን ብቐዓት ኣሎምም ኢሉ ይኣምን። ዝረገጹዎ መሬት ኣደልዲሎም፡ ዝበጽሑዎ መወዳእታ ብማዕዶ እናተመልከቱ እንተተጓዲዞም ዓወቶም ናቶም እያ፤ ዳግም ቃልሲም ድማ ክረኽቡ እዮም። እዚ ነቐ ዘይብል እምነት ሰደግኤ እዩ። ሎሚ ከምቲ ዝሓለፈ ከፊሉዎም ኣሎ፤ ጸቢቡዎም ኣሎ፤ ብእዋናዊ ጭርሖ ዘብዘብ እናበልና፡ ኣብ ሓቕኣም ተሰቐልና፡ ኣብ ጸቢብ ረብሓና ክነውዕሎም ኢና ዝብሉ ትምክሕተኛታትን ጸቢብትን ወገናት፡ እንተዘይደኸምኩም ይሓይሽ ንብል። ዳግም ምህማል ኣይከኣልን እዩ።

**ሓድነት መንእሰያት ኤርትራ ብምውሓስ፡
ንቐሓትን ሰፊሕን ተሳትፎኣም ምርግጋጽ፡
ኣብ መሰርሕ ደሞክራሲያዊ ለውጢ ትርጉሙ ኩለንተናዊዩ!!**

ህዝብን ሃገርን ኤርትራ ንሓደጋ ብርሰትን ምብትታንን ተቓለዎም፡ ሕቶ ድሕነቶምን ቀጻልነቶምን ኣብ ሓደጋ ወዲቐ ህጹጽ ምላሽ ይጠልቡ ምህላዎም ናይ ኣደባባይ ሚስጢርዮ። ኣብ ከምዚ ዝኣምሰለ ተሃዋሲ መድረኽ፡ ካብ ኩሉ ክፍልታት ሕብረተሰብ ትጽቢት ዝግበር ታሪኻዊ ሓላፍነት ምህላወ ዘይከሓድኻ እንተኾነ፡ ተራ መንእሰያት ኤርትራ ኣብ ምርግጋጽ ደሞክራሲያዊ ለውጢ፡ መተካእታ ዘይብሉ ኣዝዩ ኣገዳሲ ቦታ ከምዘለዎ ንክትዕ ዘይኣቱ ህያው ሓቂዮ።

ነዚ ሓቂዚ ዘራጉዱ ብዘሓት ረጃሒታት ብምግላጽ ነቲ ዝተበገሰናሉ ሓቂ ምድራዕ ይከኣልዮ። ካብቶም ኣድማሳዊ ሓቕታት እቶም መሰረታውያን ዝበሃሉ ረጃሒታት ንምጥቃስ ዝኣከልኻ፡ “መንእሰይ ብባህርያዊ ኣካውንኡ፡ ንሓድሽ ኣተሓሳስባ ዝቐረበ፡ ወጊድነት ናይቲ ጸገሓውን ባህላውን ልምድታት ብምጥቃስ፡ ኣካላውን ስነ-ኣእምራውን ድልውነቱ፡ ካብ ካልኣት ብዝሓሸ ብርኪ ስለዝርከብ..... ወዘተ መንእሰይ ሕብረተሰብኣዊ ናይ ለውጢ ሞተርዮ” ዝብሉ መሰረታዊ መግለጺ ምቐማጥ ይከኣልዮ። ብደረጃ ኤርትራዊ ከውንነት ክንርእይ እንተፈቲንና ድማ፡ ሓርፋና ገምጋም ብምውሳድ ካብ ህዝቢ ኤርትራ እቲ ፍርቂ ክፋል ሕብረተሰብ መንእሰይ ወለዶ ምጥቃስውን እዚ ማሕበራዊ ሓይሲዚ ኣብ ደሞክራሲያዊ ለውጢ ዘለዎ ዕዙዝ ተራ ከም ተወሳኺ መሪዳኢታ ዝቐርብዮ። ካብዚ ዝተገለጸ ሓቕታት ወጻኢ፡ መንእሰይ ኤርትራ ኣብ ምርግጋጽ ደሞክራሲያዊ ለውጢ ታሪኻዊ ሓላፍነቱ ብብቐዓትን ብተወፋይነትን ክፍጽም ዝድርኽዎ ምክንያታውን ወድዓውን ክውንነታትውን ኣለዉ።

ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ፡ ዕድመ ፖለቲካዊ ስልጣኑ ንምንዋሕ ብመደብ ካብ ዝተኸተሎ ፋሽስታዊ ፖሊሲ እቲ ሓደ፡ ነቲ ሞተር ሕብረተሰብኣዊ ለውጢ ዝኾነ መንእሰይ ወለዶ፡ ሱሩ ንምብታኹ ዓሊሙ ዘካየደ ፋሽስታዊ ወፍሪዮ። እዚ ወፍሪዚ ብጉልባብ ሃገራዊ

አገልግሎት ዝጀመረ፡ ብወፍሪ ባርነት ማዕቢሉ፡ ነጻ ጉልበቶም ብምምዝማዝ ብወርቃዊ ዕድላት መንእሰያት ኤርትራ እናተቋመረ፤ ኣብ ዝኣጎዶም ናይ ኩናት መጋርያታት ዕሽላት እናሳወረ፡ ንመንእሰይ ወለዶ ካብቲ ተረካቢ ሕድሪ ዝኾነ ባህርያዊ ቦትኡ ኾሊፉ፡ ንህዝብን ሃገርን ኤርትራ ናይ ወላድ መኻን ዝገበረ ደመኛ ጸላኢ ህዝብታት ኤርትራዮ፡ ብርግጽ ከኣ፡ እዚ ንድሕነት ህዝብን ሃገርን ዝህድድ ዘሎ ፋሽስታዊ ናይ ጥፍኣት ሓደጋ፡ ህልውና ህዝብታትና ብቅሉዕ ናብ ሓደጋ ምስጥሑ፡ ብተግባር ናብ ዝግለጽ ብርኪ ኣብ ልዕሊ ምዕራፕ፡ ብቅድመ-ግንባር ልዕልን ቅድሚያ-ኩሉን ከቢድ ዋጋ ዝኸፈሎ ክፍሊ ሕብረተሰብና እንተሎ መንእሰይ ኤርትራዮ፡፡

መንእሰይ ኤርትራ፡ ኣብ ዝላ ሃገሩ ንቡር ህይወት ተሓሪሙ፤ ብኩናትን ህውከትን ሳንሳን ኢሉ፤ ዝፈትዎም ስድራን ዕትብቱ ዝተቐበረትላ መሬት ወለዱ ገዲፉ ክስደድ፤ ብዋጋ ህይወቱ ዘይተኣደነ ሓሳብ መከራ ክወርዶ፤ ብሰሩ ከኣ ዓዲ ዝገደፎም ኣረጋውያን ስድራቤታቱ፡ ኣብ ኣጋ-ምጥዋርም ብማእሰርቲ ክቐጽዑ፡ ንብረቶምን ጥሪቶምን ክራሰዩ...ወዘተ መዳርግቲ ኣልቦ በደላት ዝበጽሑ ዘሎ፡ ብርእሲ-ፋሽስቲ ኢሳይያስን ስርዓቱን እዩ፡፡

ነዚ ሓቂዚ ብሓደ እዋናዊ ጭብጢ ክነሰንዮ፡፡ እቲ ገና ዝኸርታቱ ዘይሃሰሰ ዘሰቅቑ ፍጻሎ ላምፔዱዛን ኣብኡ ዝሃለቑ 365 ንጹሃት ግዳያትናን ከም ኣብነት ወሲድና ንርእይ፡፡ ዘሰቅቑ ፍጻሎ ላምፔዱዛን ጽዑቕ መግለጺ ኣብ ልዕሊ ኤርትራውያን መንእሰያት፡ ብፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ ዝፍደይዎ ዘለዉ ናይ ሕሰም ህይወት ጥርዚ መርኣዮዮ፡፡ ነዚ ዓለም ብዓለማ ብድኑ-ሓዘን ዝተጎበኣትሉ ኤርትራዊ ፍጻሎ፡ ንሕና ኤርትራውያን ግን፡ ንግዳያትና ንቡር ቀብራኳ ክንገብረሎም ኣይተዓደልናን፡፡ መንቀሊ ጥፍኣት ንጹሃት ግዳያትና ዝኾነ፡ ኣብ ምድራቤትና ዝበቐለ ዳንዴር ስርዓት፡ ስሪ ጥፍኣቶም ንሱ ባዕሉ ክንሱ፡ ብህልቂቶም ከባጭወሎም ሰሚዕና፡፡

እስኪ ንተመሳሳሊ ፍጻሎ መበገሲና ንምግባር ታሪኽ ክንውከስ፡፡ ብ2007 ምስ ላምፕዱዛን ብተመሳሳሊ ኣብ ዝኾነ ፍጻሎ፡ ኣስታት 400 ዝበጽሑ ንጹሃት ዜጋታትና፡ ድራር ዓሳታት ባሕሪ ኣብ ዝኾኑሉ ህምት፡ ብምትን ሕሰምን ዜጋታትና ዝፍላህ ዕሉል ርእሲ-ፋሽስቲ ኢሳይያስ ኣፈወርቂ፡ ብምኽንያት ቅንያት ፌስቲቫል መንእሰያት ኣብ ዘካየዱ ቃለ-መሕትት “ግቡኣቶም ንዘይምብርካት ዝሃድሙ ዘለዉ ሃዳማትዮም...እዚኣቶም ሓተላታት እዮም...ናይ ታሪኽ ግለት...እዚኣቶም እንተኸይዶምልካ ዕዳ ቀለለ” ብዝብል ቃና፡ ኣብ ጽባሕቲ ህይወት ንጹሃት ዝኸፈልናሉ ሓደጋ፡ ከቆናጽቦም ተዓዚብና ኢና፡፡ እነሆ ከኣ፡ እቲ ዕቡይ ርእሲ-ፋሽስቲ ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ብምኽንያት መበል 23 ዓመት ዝኸሪ ስርሒት ፈንቅል “እዚኣቶም ህዝብን መንግስትን ኤርትራ፡ ካብ ዘይብሉ ኣምሂርዎም ክብቐዕ፡ ዕድሓም ከይከፍሉ ዝሃደሙ ሰራቕቲዮም” ክብል ብቲ ጽፍፍ ልሳኑ ክዘልፎም ሰሚዕና፡፡ ታሪኽ ንባዕላ ደረሃ!! ኣብ ጽባሕ ዘሰቅቑ ህልቂት ላምፔዱዛን ድሮ እቲ ኣባላት ሓለዋ ባሕሪ ጣልያን፡ ንእስታት 400 ዝኾኑ ኤርትራውያን ስደተኛታት ኣብ ማእከል ባሕሪ፡ ካብ ኣንጻላልዮም ዝነበረ ከቢድ ሓደጋ ብምድሓን ብህይወት ከምዘውጽእዎም ብማዕከናት ዜና ኣብ ዝግለጹሉ ዝነበረ ሰሙንዮ፡ ርእሲ-ፋሽስቲ ኢሳይያስ፡ እቲ ሕማም ደረሰዎ ብድፈኢት መስተን ስኽራንን ዝኾኑን ጽልኡ ክደግሑ ዝኾነ፡፡

ስለዚ እምበኣር፡ ነዚ ታሪኽ ብጸሊም መዛግብ ዝሰነዶ ግፍዕታት ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ፡ ንሓንሳብን ንሓዋሩን ካብ ገጸት ኤርትራ ንምሕካኽ፡ ነዚ በሰላዊ ንምሕዋይን ድሕነትን ቀጻልነትን ህዝብን ሃገርን ንምውሓስ ኣብ ዝካየድ ቃልሲ፡ ተራ መንእሰይ ኤርትራ ፊታውራሪ ብጽሒት ክህልዎ ግድንዮ፡፡ ካብዚ መሰረታዊ ሓቂዚ ብምብጋስ፡ ተሳትፎ መንእሰያት ኤርትራ ኣብ ደሞክራሲያዊ ለውጢ፡ ካብቶም ዝቐደሙ ዓመታት ብዝሓሸ፡ ብሓደ ገጽ ግዳያት ናይቲ ሕሰም ጥራሕ ምዃናም ዝግለጽ ዝነበረ ተሞኩሮኣም ተሰጊሩ፡ ብካልእ ገጽ ኣካልቲ ፍታሕ ንምዃን ዘርኣይዎ ቅሩብነት ንብዙሓት ቡሩህ-ተስፋ ከማዕዱዉ ጌራዎምዮ፡፡

እዚ እውንታዊ ዝላዊ፡ ነቶም ካብ ደሞክራሲያዊ ለውጢ ሓቅኛ ረብሓ ዘለዎም ውጹዓት ህዝብታት ኤርትራን ተቓላስቲ ሓይልታቱን፡ መሳርዎም ዘሰሰን፡ ንተዓዋታይነቶም ዝድርዕ፡ መኸሰባቶም ዘውሕስ፡ ፍሪ- ቃልሰምን ጽንዓቶምን ጌርም ብምርኣይ፡ ልባዊ ግን፡ ከኣ ዘይተወሃሃደ ዝተበታተኹ፡ ብክንዲቲ ዝድለ ደረጃ ዘዩድመዐ ደገፋት ንምግባር ጸዕርታት ተኸይዱዮ፡፡ ሕጂውን ደገፋቶም ካብ ምብርካት ኣይቦኹሩን፡ ብኣንጻር ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍን ሳተላይት መጋበሪያታቱን ከኣ፡ ብስግኣት ተዋሒጦም ኣብ ሓደ እዋናዊ ጭርሖ ንዝዓሰል ዝሰመረ ተበግሶታት መንእሰይ ኤርትራ፡ ከም ሓደጋ ጌርም ስለዝወሰዱዎ፡ ንምኹላፋ ብኩሉ ዓቕምታቶም ክወፍሩ ኮይኖምዮም፡፡ ኣብዚ መዳይዚ ክልተ ዝመጋገቡ፡ ግን ከኣ ከካብ ናይ ባዕሎም ኩርናዓት ዝብገሱ ዝመስሉ ብባህርን ዓይነትን ግን ናይ ሓደ ውዲት ናይ ኣፈጻጽማ ስልታታት፡ ንመረዳእታ ዝኾኑ ጥበባት ፋሽስታውያን ክንጠቅስ፡፡

ርእሲ-ፋሽስቲ ኢሳይያስን ስርዓቱን፡ ኣብ ልዕሊ መንእሰይ ኤርትራ ኣብ ዝሓለፉ እዋናት ክቱር ጽልኦም ብዝኾኑ ናይ ቂምን ቅርሕንትን ብዳዕ ልሳናም ጥራሕ ኣይኮኑን ገሊጾም፡፡ እቲ ኣብ ልዕሊኦም ዘነጻጸረ ሰውራዊ ነድሪ መንእሰያት ኣብ ዝዕዘቡሉ እዋን፡ ውዲሉ-ሓዲሩ ዝፈጥሮ ማዕበል ክጸርጎም ምዃኑ ክርእዩ ኣብ ዝጀመሩሉ እዋን፡ እታ ናይ ትዕቢት መልሓሰም ዓጺፎም ክቐጥጥሩሉ ከም ዝጀምሩ ተሞኩሮኣም ባዕሉ መምህርዮ፡፡ ከም ዝዘከር ርእሲ-ፋሽስቲ ኢሳይያስ፡ ነዚ ብመንእሰያት ዝጸሃሃር ዘሎ ናይ ለውጢ ማዕበል ኣብ ዝለዓለ ጥርዙ ኣብ ዝበጸሓሉ እዋን፡ ብኣካል ኣብ ኣሜሪካን ኣውሮጳን ኣብ ዘካየዱ ዑደት ብዝገጠሞ ብድሆታት የዐርዩ ተገንዚብዎዮ፡፡ ስለዚ ከኣ ጽባሕ ናይቲ ዑደቱ ኣብ ሓደ ኣጋጣሚ ኣብ ዘካየዱ ቃለ-መሕትት “መንእሰይ ኤርትራ ኣብ ዝኸደ ከይዱ ንህዝቡን መንግስቱን ከዲዑ ኣይፈልጥንዮ...ሎሚ ናብ ሰደት ዝውሕዝ ዘሎ፡ ዝሓሸ ቁጠባዊ ህይወት ብምድላይዮ...ዝሓሸ ቁጠባዊ ህይወት ምድላይ ከኣ ዝበን ኣይኮነን...ናብ ዓዲ ከምለሰ እንተደልዩ ዝኾነ ሰብ ጽንጽዖ ዓይኑ ክንፍረሉ ኣይክእልንዮ...እዚ ዓዲዚ ሕጊ ኣለዎ ኩላትና ከኣ ብሕጊ እና ንኸይድ” ወዘተ ምባሉ ናይ ቀረባ ተዘክሮ ኩላትናዮ፡፡ እዚ ኣባሃህላዊ፡ ነቲ ዝድይብ ዝነበረ ሓያል ተቓውሞ መንእሰያት ኤርትራ፡ ብጓንጓ መብጽዓታት ንምህራም ዝተማህዘምበር፡ እምነት ርእሲ-ፋሽስቲ ኢሳይያስን፡ እቲ ወቕቲ እናመረጸ ዝደጋገም ጸረ-መንእሰይ ኤርትራ ዘትከለ፡ ንሰሩት ፋሽስታዊ እምነቱ ብፍጹም ዝቐይር ኣይኮነን፡፡ ኣይነበረን ከኣ፡፡

መቐጸልታ ናይዚ ውዲት፡ ኣብታ ጽንዕቲ ዕርድን መናሃርያን ሙዑታት ደለይቲ ለውጢ መንእሰያት ኤርትራ ብምዃን እትፍለጥ ሃገረ እስራኤል፡ ተራ ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ እንታይ ኔሩን ኣሎን ምርኣይ ከድልየናዮ። መንግስቲ እስራኤል ኣብ ሃገሩ ንዘለዉ “ዘይሕጋውያን ስደተኛታት” ንዝበሎም ንምውጻእ መደብ ምስ ሓዘ፡ ጉዳይ ኤርትራውያን ስደተኛታት፡ ፖለቲካዊ ዕቕባ ናይ ምርኣብ መሰሎም ከሕሎ ሓያለ ምሕጽንታታት፡ ከሳብ’ውን ሰላማዊ ሰልፍታት ከይተረፈ ተኻይዱዮ። ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ ግን፡ ነቲ ኣጋጣሚ ብምምዝማዝ ካብ መንእሰያት ከመጽኦ ዝኸለል ናይ ለውጢ ማዕበል ንምኹላፍ “ኤርትራውያን ስደተኛታት ናይ ቁጠባ ጸገም እንተዘይኮይኑ ፖለቲካዊ ሽግር የብሎምን” ክብል ብወግዒ ከምጉትዮ ፈቲኑ። ሓያል ወፍርታት ኣብ ምክያድ ከኣ ተጸጊዱ። ናይዚ ውዲትዚ ዕላማ ንጸርዮ። ነቲ ኣብ ናይ ለውጢ መሳርዕ ንዝተሰለፈ መንእሰይ ኤርትራ፡ ብዋጋ ህልውን መጻእን ዕድላቱ እናተቐመርካ መሳርዕ ንምዝራግ ዝተማህዞ ውዲትዮ። ብርግጽ እዚ ብሉይ-ፋሽስታዊ ስልቲዚ፡ ኣብ ሃገረ እስራኤል ብጸውቐን ብዝተወደበን መልከው፡ ነቲ መንግስቲ እስራኤል ንዝሓዘ መርገጽ ከም ጽቡቕ ድኽሪ ብምምዝማዝ ይካየድ ብምህላው፡ ምስ እዋናውነቱ ከም ኣብነት ክንረቐቐ መጽጻኖምበር ሓድሽ ስልቲ ብምዃን ኣይኮነን። ካብዚ ወጻኢ ኣብ ኩሉ ክፍላተ ዓለማት ኤርትራውያን ኣብ ዝሰመሩሉን ከባቢታት፡ ምስ ኩነታት ዝቀያየር ሜላታት እናመሃዘ፡ ብትሕዝትኡን ዕላምኡን ግን ሓደን ተመሳሳልን ፋሽስታዊ ናይ ምዝራግ ወፍሪ ከካይድ ምጽንሑን ምህላውን ጻሓይ ዝወቐዖ ሓቂዮ። ኣብ መሳሰሎት ስደተኛታት ኤርትራውያን፡ ኣብ ኢትዮጵያን ሱዳንን ንዝበጋገሰ ተቐውሞ ንምዝራግን ናህሩ ንምጉታምን ዓሊሙ፡ “ካብዚ ዘለኹም ዝሓሸ ዕድላት ብመንጅ በልዎ ተከፊቱሎ” ብዝብል ምስምስ፤ ኣብ ኣሜሪካን ኣውሮጳን ድማ፡ ድሑር ኣውራጃውን ሃይማኖታውን ስምዒታት ብምምዝማዝ፡ ከፋፊሉ ንምህራም ዝዓለመ ውዲታቱ...ካብቶም ልሙዳት ስልትታት እቶም ዝፈረዩ እዮም።

ብተመሳሳሊ ቆርበት በጊዕ ዝተኸድኑ ተኸሉ፡ ብሽም “ተቐውሞቲ” ባጀላታት ዝሓዙ፡ ምቕሊት ስርሖም ካብ ካምፖ ፋሽስታውያን ተነጺሩ ዝተቐሰሰም፡ ሳተላይት መጋበርያታት ስርዓት ህግደፍ ዝኸተልዎ ስልቲ’ውን ኣሎ። ነዚ ኣብ ሓደ መስርዕ ዝተሰለፈ መንእሰይ፡ ብዝተፈለለየ ናይ ድሕረት ዝገባሊታት፡ ብሃገራዊ ጭርሖታት ዝተሰገዑ ጓጓፍ ፍልስፍናታት፡ ፈታውን ጸላእን ብዝደዋውሱ ስልትታት፡ ብሽም ኣገባብ ቃልሲ፡ ንብልሒ ኩናት ብዘገትሙ ጥበባት...ኮታ ኣብቲ ዕሙር ጓይላ ተቐውሞ ሸፕርተት ክብልዎም ዝኸለሉ ስልትታት እናመሃዙ፡ መሳርዕ ዝበትኩ ሓይልታት ኣለዉ። ናይዚም ሓይልታት ጥበብ፡ ርሑቕ ከጓዕዘም ዝኸለል ስንቂ ስለዘይኮነ፡ ነቲ ጅሆ ዝዘርዕዎ መንእሰይ፡ ከም መዋገዱ ጌርም ክጥቀሙሉ እንተዘይኮይናም፡ ብሽም “ተቐውሞ” ብዝሓዘዎ ባጀላ ትርጉም ዘለዎ ስራሕ ከሰርሑ ኣይትጽበዮምን። ዕማሞም ኣብ ደሞክራሲያዊ ለውጢ መመላእታ ናይ ምዃን ዘይኮነስ፡ መሳርዕ ናይ ምብታኽ ውዲት ብምዃን። ብርግጽ ገሊኡም ድሮኳ ጥራሕ ዝባናም ከወጹ ጀግራም ኣለዉ። እቲ መስርሕ ግን፡ ናይ ሓደ እዋን ዕማም ስለዘይኮነ ሳተላይት ስርዓት ህግደፍ፡ ከም ነፋሒቶ ሕብርም እናቀያየሩ ብቀጸሊ ምትንኳሎም ከምዘይገድፉ ብምስትብሃል፡ ብንቕሓት ምምካቶም ከም ዘድሊ ኣትኩረት ዘድልዩ ጉዳይዮ።

እዚ ብፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ ዝህንደስ፡ ብቐጥታን ብተዘዋዋርን እናተመለሰ፡ ብዝተወደበን ዘይተወደበን ኣንፈት ብሕብእ፡ ቐሉዕን ሓውሲ ቐሉዕን መንገዲ፡ መሳርዕ ደሞክራሲያዊ ለውጢ ብሓፈሻ፡ ሞተር ለውጢ ንዝኾነ መንእሰይ ኤርትራ ድማ ብፍላይ፡ ኣነጻጺሩ ንምዝራግ ዝካየድ ሰራም ውዲት፡ ብብዙሕ መልክዓቱ ዝግለጽዮ። ብክንድኡ ደረጃ፡ ኣብ መስርሕ ጉዕዞ ደሞክራሲያዊ ለውጢ፡ ጎርቢ ምዃን ዘይከሓድ ሓቂኳ እንተኾነ፡ ነቲ ተበግሶታት ከጉትሞ፡ ንጉዕዞኡ ክዳጽፎ፡ ወይ’ውን መኣዝኑ ከሰሕቶ ብፍጹም ኣይከሓላን። ብርግጽ እዚ ፋሽስታዊ ውዲትዚ ዘይተዓወተሉ ቀንዲ ምክንያት፡ ብንቕሓት ተሳትፎ ኩሎም ሰብ-በርኪ ሓቀኛ ደሞክራሲያዊ ለውጢ ዝኾኑ ሓይልታት ሓያልን ዝተወሃሃደን መኸተ ስለዝገጠሞ ኣይኮነን። እዚ መኸሰብዚ፡ ብዝግባእ ብዘይተወደበ፡ ብቱን ጻዕርታት ዝተረጋገጸዮ። ብኸምዚ ኣገባብ ከኣ፡ እቲ ትጽቢት ዝግበረሉ ደሞክራሲያዊ ለውጢ ንምርግጋጽ ዝከኣል ስለዘይኮነ፡ ሰብ-በርኪ ደሞክራሲያዊ ለውጢ ዓይነታዊ ዝላ ከመዝግቡን ጻዕርታቶም ከስምሩን ግድን ዝኾነሉ ኩነት ምህላው ምርዳእ የድሊ።

ኣብ ክሊዚ መሰረታዊ ሓቂዚ፡ ፍሉይ ኣድህቦ ዘድልዮም ጉዳያት ተነጻሪም ክጭብጡን መሰረታዊ ናይ ቃልሲ ኣንፈትና ክኾኑ ዝግብኦም ጉዳያት ኣለዉ። መንእሰይ ኤርትራ ብዝተወደበ መልከው ንቕሕ ተሳትፍኡ ኣብ ደሞክራሲያዊ ለውጢ ንምርግጋጽ ዝካየድ ተጋድሎ፡ ነቶም መሰረታዊ ለውጢ ዝብህጉ ውጹዓት ህዝብታት ኤርትራን ምእንትኡ ዝብጀዉ ዘለዉ ተቐለስቲ ሓይልታቱን እንግድዓ ዝኸውን፡ ንዘካይድዎ ዘለዉ ጸዓታት ድርዒ ዝፈጥር ብምዃን፡ እቲ ዕማም ናይ ተናጻል ዘይኮነስ ናይ ዝሰመረ ግንባራዊ ዕዮ ባህሪ’ዩ ክህልዎ ዝግባእ፡ ከም ደቂ ሓንቲ ኣሃዱ፡ ብሓባራዊ ራእይ፡ ንሓባራዊ ዕላማን ዓወትን እናተመላልኡ፡ ናብ ዝበረኸ ናሕሲ ዓወት ከስግሮም ዝኸለል፡ ውልቀ ውድባዊ ነጻነቶም ዝኸብር ኣንፈት ቃልሲ’ዮም ክኸተሉ ዝግባእ፡ እዚ ኣንፈት ቃልሲ’ዚ፡ ውጽኢታዊ ክኸውን እንተኾይኑ ግን፡ ብቐንዓ እቲ በዓል-ቤት ናይዚ ውራይዚ ዝኾነ መንእሰይ ኤርትራ፡ ሓድነቱ ንምዕቃብ፡ ፍሉይ ተገዳስነት ብምርኣይ፡ ሓድነቱ ዘደልድሉሉ ደሞክራሲያዊ ዘተን መድረኻትን ቀዳምነት ብምሃብ፡ መሳርሒ ስሩዕ ፖለቲካዊ ህይወቱ ክገብር ይግባእ። እቲ ሓድነት መንእሰያት ኤርትራ ኣባህሪርዎ ብዝተፈለለየ ውዲታዊ ስልትታት፡ መሳርዕ ከዘርግ ዝወፈረ ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ ንምብዓህ እቲ እንኮ ኣብ-ኢድና ዘሎን ሓያል መሳርሒ ቃልሲናን ዝኾነ ሓድነት ምዃን፡ ብግቡእ ምግንዛብ የድሊ። በብደረጃታቱ ዝፍጠሩ ፖለቲካዊ ሓድነታት መንእሰያት ኤርትራ፡ ንግቡኣቶምን ተርጓሚን ኣለሊኹ፡ ሕድሕዶም ዝመላልኡሉ ኣንፈት ብምንጻር፡ ንዕቕር ጸጋታቶም ብዝግባእ መዝገብካ፡ ብክንድቲ ሓባራዊ እምነታት፡ ብስጥመትን ተወፋይነትን ምስራሕ፡ ዝበለጸ ጥበብ ቃልሲ ምዃን ክስመረሉ ዘለዎ ጉዳይዮ። ውድብና ሰውራዊ ደሞክራሲያዊ ግንባር ኤርትራ(ሰደግኤ) መንእሰይ ኤርትራ ኣብ መስርሕ ደሞክራሲያዊ ለውጢ ዝተወደበ ንቕሕ ተሳትፎኡ ከውሕስን ታሪኻዊ ሓላፍነቱ ክፍጽምን ናብ ዘኸለሎ ብርኪ ከሰጋር፡ ዝገብር ዘሎ ቃልሲ፡ ብምድጋፍ ኣወንታዊ ተርኡ ክጸወት ከም ወትሩ ድልው እዮ።

ግምገማ ደብዳቤታች

ትረግጸ እናረአኻ፣ አማዕዲኻ እናጠመትካ፡ ዘብዘብ አይጽላእን!!

ዘለናዮ ወቅቱ አዝዩ ዘሰክፍ እዩ። ብፍላይ ንዓና ንኤርትራውያን። ምኽንያቱ፡ ገባቲ ኢሳይያስን ህግደፍን ኢዶም አይስኣኑ፡ ሃገርና ነበረት ክገብሩዎ ይጓዩዮ አሎዉ። ባህርያትን ተግባራትን እዞም ብደሞም ኤርትራውያን ዝኾኑ ስሱዓት ገባብል፡ አትኩፍ ዝተመልከተ፡ ብምሒር ጭካኔም እናተደመመ፡ **"እምበርዶ ናትና እዮም"** ኢሉ ክሓትት ይመናታእ። እንተኾነ ግን፡ ንሶምስ እዉ ናትና። እዉ! ገና ካብ ንእስነት ዕድመኡም ሜዳን ገደልን ዝቐረጹ፤ ዝደየቡን ዝወረዱን፡ አጻምእ ተጻዊርም ከም ዕድል ነጻነት ንምርኣይ ዝተዓደሉ ሓርበኛታት እዮም ነይሮም። ዋላኳ እቲ ተንኮልን ክፍላትን፡ ብውዲት ምስራሕ፡ ዘይትደልዮ ምሕቓቕን መታዓብይቶም እንተነበረ፤ ግን ድማ አይከም ሎምን። ሎሚ ደኣ፡ ሃገርምን ህዝብምን ከጽንቱ ተዓጠቐ ተኣንጎት ዝብሉ ዘለዉ እዮም ይመስሉ። ዘሕዝን እዩ። ለካ ውሳኔ ህዝቢ ዝነጸገ፡ ንደሞክራሲ ከም መስቀል ዝረኣየ ሰይጣን ዝጸልእ፡ በትረ መንግስቲ እንተሓዘ፡ ንህዝቢ ከም ጸላኢ ናብ ምርኣይ እዩ ዝሰጋገር። ህዝቢ ከም ገላ አገልጋሊኡ እንተዘይኮይኑ፡ ብሂወት ናይ ምንባር መሰሎውን ከምንጥል ስጋእ ዘይብል፤ እንትርፈ እታ ዝሃነጻ ጎጆን ዝዘቐበበት ካዝንኡን ካልእ ዘመድ ዮብሉን፤ ኣብ ቅድሚ ስልጣኑ፡ ለካ ሕጊ-ርትዒ ዝበሃል ዘይእንታዮ፤ መንእሰይ እንተሰደደ፤ ኣብ ምድረበዳ ነቐጹ እንተተረፈ፤ ውሽጣዊ ኣካላት ሰውነቱ ተመዝሒቑ ኣብ በረኻ እንተተደርበዮ፤ ኣብ ባሕሪ ጥሒሉ ቀለብ ዓሳ እንተኾነ ዘይዕጅቦም፤ ወረ ምእንቲ ዶላራት ክግሕጡ መሊሶም በንዚን ነስኒሶም ክርቢት ዝሸርጥጡ ጉዳማት እዮም።

ብዛዕባዎም ሎሚ ሰብ ዘበን ኮይኖም፡ ህዝብና ቆጽሊ ከየንበረሎም ሃገር ብበትሪ ዝገዝኡ ዘለዉ ህግደፋውያን ተዛራብካ አይውዳእን፤ ብዛዕባኡም ሓሲብካን ኣስተንቲንካን ዝብተኽ አይኮነን። ድቃስ ዝኸልእ እዩ። ኮታ ብሓጺ፡ እዚ እኹብካብ ናይ ዓዋቡ ጉጅለ፡ ህዝብና በቲ፡ ብዝገፍ መስዋእቲ መላምል ደቃን ዝርካቡ ሃብታን ካብ ባዕዳዊ መግዛእቲ ኢትዮጵያን ጎይቶምን ነጻ ዝወጸት ሃገር፡ ነበረት ከይገብሩዎ አዝዩ ዮፍርሕ። ስለዚ ኣብዚ እዋንዚ፡ ንድሕነት ሃገርናን ህዝብናን አይኮነንዶ ዘብዘብ፡ ጉያ እንተወሰኸናሉውን አይተሓልፍን። ግን ድማ፡ ዘብዘብን ጉያን ክሰግር ዘይግባእ ሓቂ ምህላዉ ከንግንዘብ የድሊ። **"እናንዮዮ ዝሓፈሱዎ እናንዮዮ ይደፍኡዎ"** ዝብል ምስላ ለባማት ምዝካር የድሊ። **ጉያና፡ አራግጻና ብምጽባቕ** ይኹን ንምባል እዩ።

መሰልካ እንታይ አምጻኻ አይክበሃልን። ምኽንያቱ ዘዛርበኒ ዘሎ ጉዳይ ህዝብን ሃገርን እዩ ደቂ ሃገሪይ። ካብ ኮለል ምባል ከሳድ ምሓዝ ከምዝበሃል፡ ናብ ዘበንሰኒ ክርሲ ነገር ክኣቱ።

ኩላትና ደለይቲ ለውጢ ብቀረባ ርሕቀት ክንከታተሎ ከምዝጸናሕና፡ ካብ መወዳእታ ወርሒ ነሓስ 2013 ጀሚሩ፡ ብደገፍ መንግስቲ ኢትዮጵያ፡ ናይ ዝበዝሐ ፖለቲካዊ ውድባትና መራሕቲ ኣኼባ ተኸይዱ ነይሩ። እዚ ብሸም ምምኽኻራዊ ኣኼባ ዝተሰየመ ዘተ መራሕቲ ፖለቲካዊ ውድባትና፡ ባዕሎም መራሕቲ ውድባትና ተጻዊሮም ዝተራኸቡሉ ከምዘይኮነ ከይንርስዕ። እዚ መድረኽዚ፡ ብተበግሶ፡ መሓዛን ፈታውን ህዝብታት ኤርትራን ዲሞክራሲያዊ ቃልስናን ዝኾነ መንግስቲ ኢህወደግ ዝተጸውዐ እዩ። አቐዲመ፡ ድኹም ጎድኒ መራሕቲና ኣለልዮም፡ ነጅል ክዓብሱ ንዝገበሩዎ ሰናይ ተበግሶ፡ ንመንግስቲ ኢህወደግ ክብ ዝበለ ምስጋና ይግበእ ኣብል። እንተ ንመራሕቲ ፖለቲካዊ ውድባት ግን **"ዓገብ እዩ፤ ልቢ ይሃብኩም"** ኢሉ ንግዝይኡ ክሓልፎ እመርጽ።

ሓደ መስሪታዊ ነገር፡ ልቢ ንበል ደቂ ሃገር፤ ኢህወደግ እዚ ሰናይ ተበግሶዚ ክገብር እንከሎ፡ ናይ ፈለማ እዋኑኳ እንተዘይኮነ፡ ሱቕ ኢሉ፡ ብየዋህነት ወይ ድማ ብልግስና ዝገበሮ አይኮነን። ኢህወደግ ከም ናይ ቀረባ መሓዛ ነጻነታዊ ተጋድሎናን ናይ ጎረቤት ሃገር መንግስቲ መጠን፡ **ብጽብቕ ናይ ሃገርናን ህዝብናን ተጠቃሚ፡ ብሕማቕ ናይ ሃገርን ህዝብናን ድማ ተጎዳኢ** ምጃኑ ማንም ዘይስሕቶ እዩ። እነሆኡ ብስንኪ ማፍያዊ ስርዓት ኢሳይያስ፡ መንእሰይ ኤርትራ ኣብ ዝፈትዎ ሃገሩ ብሰላም ቅሳነትን ምንባር ስኢኑ፡ ሃጽ ኢሉ መዕረፊኡ ካብ ዝገበረን ሃገራት ሓንቲ ኢትዮጵያ ኮይና ኣላ። ንስደተኛ ተቐቢልካ ከሳብ ዝወግሓሉ ምንባር ድማ፡ አይኮነንዶ ንሓንቲ ኣብ ምዕባል ትርኩብ ሃገርን መንግስትን፡ ነተን ዝማዕባላ ሃገራትውን ቀሊል ጸር ከምዘይኮነ ብቐረባ ንዕዘቦ ኣሎና። እቲ አዝዩ ዝኸፍኦ ድማ፡ ብምሕደራ ኢሳይያስን ህግደፍን፡ መጻኢ ዕድል ኤርትራ፡ ናብ ዝፈሸለት ሃገር ከይትሰግር ስክፍታ ብዙሓት ምጃኑ እዩ። ኣብ ቀረባናኳ፡ ኩነታት ሰማልያ፡ ንሃገራት አፍሪቃ ብሓፈሻ፡ ንሃገራት ምብራቕ አፍሪቃ ድማ ብፍላይ፡ ከምኡውን ንማሕበረ ሰብ ዓለም፡ እንታይ ዓይነት መስገደል ኮይና ምጽናሓ ንኹሉ ብሩህ እዩ ኣብል። ሕማቕ ዕድል ሰማልያውያንን መዘዛቱን፡ ኣብ ሃገርና ኤርትራ እንተተደገሙ፡ ዕድሉ ንዓና ጥራሕ ዝተርፍ አይኮነን። ንማሕበረ-ሰብ ዓለም፡ ንአፍሪቃ ብሓፈሻ፡ ንኢትዮጵያ ድማ ብፍላይ፡ ብቐረባ ዘረኻኹብ እዩ። ስለዚ **"ውሑጅ ከይመጸ መንገዲ ውሑጅ ጽረግ"** ከምዝበሃል፡ ይሓይሽ ዝብሉዎ መዋጽኦ ክሓስቡን ከተግብሩን ግድን ከምዝኾኖም ንምርዳእ ዘጸግም አይኮነን።

መንግስቲ ኢህወደግ ብተደጋጋሚ፡- **"መፍትሒ ጸገማት ኤርትራውያን ካብ ባዕልኹም ካብ ኤርትራውያን እዩ ትርኩብ፤ ጎረባብትኹም ይኹኑ ማሕበረ-ሰብ ዓለም፡ ደገፍ ጥራሕ እዮም ክገብረልኩም ዝኸእሉ፡ ልዕሊኡ እንተተጸቢኹም፡ ኤርትራ ናትኩም አይኮነትን። ስለዚ ካብ ካልኣት ደገፍምበር፡ ልዕሊኡ አይትጸቡዩ"** እዩ ዝብል። ስለዚ እቲ ቀንዲ ዕዮ፡ ንመላእ ህዝብታት ኤርትራ ብሓፈሻ፡ ንፖለቲካዊ ሓይልታትና ድማ ብፍላይ፡ ዝምልከት ምጃኑ ዘካትዕ አይኮነን። ብመንጽርቲ ኣብ ልዕሊ ሃገርናን ህዝብናን ኣንጻላልዩ ዘሎ ሓደጋ፡ ግብረ መልሲ ፖለቲካዊ ሓይልታትናኹ፡ ኣብ ከመይ ዝመሰለ ደረጃ ይርከብ እንተኣልፍ፡ መራሕቲ ፖለቲካዊ ውድባትና፡ **"ገዑ ኣብ ጉዳይ ሃገርኩም ዘትዩ"** ተባሂሎም ተዓደምቲ ኣብ ዝኾኑሉ ደረጃ ምንባርም ምስ እንርኢ፡ ካብዚ ዝኸፍኦ ዘሕንኽን ዘሕዝንን ኣከዋውና እንታይ መግለጺ ክርከብ ትብሉ? የሎን፤ አይደገም ጥራሕ ንበል።

ዝሓለፈሱ ሓሊፉ፡ ዝኸነሰ ኮይኑ፡ እቲ መንገዲ ምስ ተራሓው፡ ልቢ ኣዕብዩ፤ ኣብ ጓል ነገር ኮለል ኣይትበሉ ዝብል ማዕዳ ምስ ተዋሃበ ግን፡ ቁሩብ ኒሕ ኣይተሳእነን። ካብ መወዳእታ ወርሒ ነሓስ 2013 ንደሓር፡ ኣብ-መንበራት ፖሎቲካዊ ውድባትና፡ በብወርሒ ብዘተ ተጻጺሞ ምንባርም እናተኸታተልናዮ መጺና ኢና። እዚ ኹሉ ዘተ፤ እዚ ኹሉ ቀጻሊ ኣኼባ እንታይ ኮን ጽቡቕ ወረ ንሰምዕ እናበለ ዘይተጸበየ ደላዩ ለውጢ ኤርትራዊ የሎን ኢሉ ኣሓሰብ። ብእንጻሩ ድማ፡ መንግስቲ ህግደፍ፡ እዛ ትፍብረኽ ዘላ 'ሚሳይል' እንታይ ኮን ሓደጋ ተስዕበለይ ትኸውን ኢሉ፡ ካብ ሻቕሎት ከምዘይድሕን ከይተሓለመ ዝተፈትሐ እዩ።

ናይዚ ኹሉ ንኹዳሽተ ወርሓት ዝወሰደ ተባሂሉ ዝተነገረሉ ምምኽኻር ውጽኢት፡ ካብ 31 ጥሪ ክሳብ 04 ለካቲት 2014 ዝተኻየደ ናይ መራሕቲ ፖሎቲካዊ ውድባትና ጋይ ምምኽኻራዊ ኣኼባ መዘዘሚ ከምዝረኸበ ተኸታቲልና። ድሕሪቲ ኣዋርሕ ዝወሰደ ዘተ፡ ኣብ ሓደ መዕለቢ በጺሑ ዝብል ሓበሬታ ምርካብ፡ ጽቡቕ ነገር እዩ። ግን ድማ ጅምሮምበር ናይ መወዳእታ ዓወት ከምዘይኮነ ልቢ ክበሃለሉ ዘለዎ ይመስለኒ። ብኻልእ ገጽ ድማ፡ ብዕለት 18 ለካቲት 2014 ብሰልፊ ደሞክራሲ ህዝቢ ኤርትራ ዝተዘርገሐት መግለጺት፡ እቲ መስርሕ ኣብ ዕጹው ማዕጺ ምብጽሑ ዘመልክት ዘይኮነስ፡ ገና ዘይተወደእ ብከቢድ ሓላፍነትን ትዕግስትን ክተሓዝ ዘሎዎ ዕዮ ዝ ምህላወ ዝእመተት እዩ በሃሊ እዩ።

ኩላትና ከምንፈልጦ፡ እዚ ካብ ወርሒ ነሓስ 2013 ጀሚሩ፡ ብዘይ ምቁራጽ እናተኻየደ ዝመጸ ልዝብ ፖሎቲካዊ መራሕቲ፡ ዝዳህሰሰም ኣጀንዳታት፡ ንህዝብና ብሓፈሻ፡ ንኣባላት ውድባት ድማ ብፍላይ ብግቡእ ዝተሓበረ ኣይኮነን። ኩላትና ደለይቲ ለውጢ፡ ኣብ ሰፋሕቲ ፖሎቲካዊ ጽላላት፡ ኣወንታውን ኣሉታውን ተሞኩሮ ከምዘሕለፍና ንፊልጥ ኢና። ፖሎቲካዊ ውድባትና፡ ሓደ እዋን ኣብ ሰፊሕ ጽልል ይእከቡ፤ ኣብ ሞንጎ ጸምለውለው ክብሉ ንዕዘብ፤ ጸኒሖም ይፍንጥሑ፤ ዳግም ይእከቡ። ይፍንጨሉ እንደገና ሰሚርና ይብሉ። ስለዝኾነ ድማ፡ ኣብዘም ዝሓለፉ ልዕሊ 13 ዓመታት፡ ብደረጃ ሓባራዊ ጽላል፡ ንህዝብና ተስፋ ዝህብ ናይ ቃልሲ ዕዮ እናዓመሙ ከምዘይመጹ ዋሕስ ኣግብእ ዘድልዮ ኣይመስለንን። ንመጻኢ ክትሓስብ እንከሎኻ፡ ሕሉፍ ተሞኩሮኻ ኣድቑቕኻ ገምጊምኻ መምሃሪኻ ክትገብር ምፍታን ናይ ለባማት እዩ። ብሓባር ዝወደቐናሉ ናይ ጽላላትና ተደጋጋሚ ዘሕዝን ተሞኩሮ፡ ኣብተን ጸብብቲ ጎጂታትና ገምጋም ክንገብር ጸኒሕና ኢና። ውድባዊ ገምጋማትና ኣብ ገዝና ዝቐመጥ ወይ ድማ መናቐሪና እናኾነ እዩ መጺኡ። ፖሎቲካዊ መራሕቲና ብሓባር ኮፍ ኢሎም፡ መንቀሊ ውድቀታትና ገምጊም፡ ነብሲ ወከፍ ውድብ ዝብጸሑ ድኸመት ኣልዒሉ፡ ናይ ሓባር ተሞኩሮ ዝሓፈሰናሉ ጉዕዞ ግን የሎን። ሕሉፍ ሓሊፉ ኣብ ሞንጎ ውድባት ጽልኢ ክወልድ እናተዓዘብና መጺና ኢና። እዚ ኩሉ ሕማም ሒዝና፡ ኣብ ሜዳ ኤርትራ እንቋዕ ኣይሃለና። ተሞኩሮ ጀብሃ ዓባይን ህግሓኤን ከይንደግም እንታይ መዕገቲ ዶ ነይሩና እዩ የብል እዩ።

ሓድሽ ኩነታት ምስ ተፈጥረ፡ ብዘበዘብ ወረ ጉያ እናሓወስና ዘቐምናዮም ናይ ሓባር ጽላላት፡ ነዊሕ ርሕቀት ከይኮዱ ዝግምዑ ወይ ድማ ካብ ሰልክም ከይወጹ ዓመታት ዘቐጽሩ እንተኾይዮም፡ ካብዚ ሂወትዚ ንምውጻእ "ንምንታይ? ብኸመይ? ብምን...ወዘተ" ዝብሉ ሕታታት ኣልዒልኻ ምግምጋምን ፈውሲ ሃሰስ ምባልን ነውሪ'ዶ ኣሎዎ እዩ? ነውሪ የብሉን እብል።እዚ ኣንፈትዚ እንተዘይተኸቲልና ግን፡ ከምቲ "ሓባኢ ቁስሉ ሓባኢ ፈውሉ" ዝብሉዎ ምስላ ኣበው ከይንኸውን እንታይ ውሕስነት ኣሎና? ሕሉፍ ተሞኩሮ ጽላላትና ከምንፈልጦ፡ ካብዚ ኣብ ላዕሊ ዝጠቐስኩዎ ወጻኢ ኣይነበረን። ይሰራሕ፤ ይነቐዕ፤ ይግማዕ፤ ይልሰን። ይፍንጨል፤ ይሰምር። በቃ እቲ ዝለመድናዮ ሂወት እዚ እዩ ጸኒሕ። ህዝብና ድማ፡ በዚ ዘቐንዙ ተሞኩሮዚ ምኽንያት፡ ኣብ ነባራት ፖሎቲካዊ ውድባቱ እምነቱ ተጸንቂቐ እዩ እንተወሰከሉ ምግናን ኣይመስለንን። ሕሉፍ ሓሊፉ ህዝብና ናይ ፖሎቲካዊ ውድባት ኣኼባ ክበሃል እንከሎ፡ ጠረብረብ ዝብል ዝነበረ፡ ሎሚ ድሕሪ መቐዘፍቲ ላምጥዳዛ፡ ሕሉፍ ተሞኩሮኡ ነቐፉ ኣብ ጎድኒ ህዝባይ ተሰለፊ ክቃለስ ድሉው እዩ ዝበለ ዶ/ር ተወልደ ወዲ ቫካሮ፡ ኣብ ዝጸወደም ኣኼባታት፡ ዝሳተፍ ዘሎ ህዝቢ ክረእ እንከሎ፡ ሓቀኛ ስምዒት ህዝብና ኩልዕ ኢሉ ይረኣ። ነባራት ፖሎቲካዊ ውድባትና፡ ህርመት ልቢ ህዝብታትና ኣብ ምድማጽ ከምዝሰነፋ የመልክት።

እምበኣርክስ፡ ናብቲ ከዘኻኸሮ ዘሎኒ መሰረታዊ ቁም-ነገር ክሰግር። ኩነታት ሃገርናን ህዝብናን ኣብ ኣዝዩ ዘሰከፍ ኩነታት ምህላወ ኩላትና ንረዳድኣሉ እዩ። ስለዚ ኣይኮነን። ብቐንዱ ሕቶ ህዝቢ ኣልዒሎም ካብ ወጋሕትኡ ዝተበገሱ ፖሎቲካዊ ውድባት፡ ውልቀ-ሰባት ከም በዓል ዶ/ር ተወልደ ወዲ ቫካሮውን ህዝብን ሃገርን ኣብ ምድሓን እጃምም ከበርኩቱ ጉያ-ጉያ ክብሉ ንዕዘብ ኣሎና። ስለዚ ፖሎቲካዊ ውድባትና፡ ናይ ሓባር ሰፊሕ ፖሎቲካዊ ጽላል ንምምስራት ካብ ዘብዘብ ሓሊፊን፡ ጉያ እንተወሰኸሉ ዘንጊዐንኳ ዘብልምበር፡ ተሃዊኸን ዘብልን ኣይምኾነን። ግን ድማ ዘብዘብ ይኹን ጉያ-ጉያ ፖሎቲካዊ መራሕቲ ውድባትና፡ ንዝሓለፈ ተሞኩሮ ዝደግም እንተኾይኑ፡ ኪሳርኡ ቀሊል ኣይኮነን። ዝሓለፈ ናይ ጽላላትና ናይ ውድቀት ተሞኩሮ ብግቡእ ተገምጊሙ ትምህርቲ ክሕፈሰሉ ይግባእ እብል። ኣይብሉል ኣይጥረ፡ ናይ 'ላብላብ' ኣክደይዳ ዝጠቐመና ኣይኮነን።

ሰፊሕ ፖሎቲካዊ ጽላል ፖሎቲካዊ ውድባትና ዘድሊ፡ ብቐዕ ናይ ቃልሲ መሳርሒ ክኸውን እዩ። ንስለ ብሓባር ምጥርናፍ ኢልኻ ዝግበር እንተኾይኑ፡ ብዓይኒ ቃልሲ ጣቕ ዘለዎ ኣይመስለንን። ሰፊሕ ፖሎቲካዊ ጽላል ምስራሕ ቱርጉም ዝህልዎ፡ ኣብዝሓ ውጹዕ ህዝብና ኣብ ጎድኑ ኣሰሊፉ ክቃልስን ናብ ዓወት ከሰጋግርን እዩ። ሰፊሕ ደገፍ ምርካብ ዝከኣል ድማ፡ ንህዝብና በብመዓልቱ ዘሳቕዩዎ ዘለዉ ቀንዲ ጸገማቱ ብምልላይ፡ ንጹራት ዕላማታት ብምሕንጻጽ እዩ። ናይ ህዝብና ቀንዲ ጸገማት መፍትሒኦም ዘይእምት ሰፊሕ ጽላል፡ ቆላሕታ ህዝቢ ስለዘይረከብ፡ ኣድህቦ ይገበረሉ እብል። ዘብዘብና ኮነ ጉያና፡ መዐወቲና ይኹን።

ሓውኹም ወዲ ቀሺ ካብ ሸመልባ

የኮይ መስመርን ለራሽን ልዩ ዘር
ገዳ ዘር መደረግን ለምሳሌ ለገጠማች ስናገኝ